

Voorzitter

Ons Roerdalen heeft al laten merken dat het motto voor ons is VAN ONDER OP.

In deze roerige tijden is het meer dan ooit nodig het contact met de burger te intensiveren en dat doe je volgens Ons Roerdalen het best door de inwoners van deze gemeente nadrukkelijker ook bij de beleidsontwikkeling te betrekken .

Van onderop dus en onze bijdrage zal er van doorspekt zijn.

In het artikel in de media hebben we al aangegeven wat we er onder verstaan in onze respons op de begroting zal naar voren komen hoe we een en anders praktisch willen invullen

Om onze bijdrage overzichtelijk te houden zullen we de programma's zoals in de begroting volgen.

De inleiding;

We hebben al aangegeven dat we bij de Uitgangspunten de voornaamste missen :

BELEID MAKEN WE IN SAMENSpraak MET DE BURGER VAN ONDEROP DUS DAT DOEN WE ACTIEF.

We zullen er nog op terugkomen

Wat ons ook nog van het hart moet is dat er een mooie tekening staat op pag. 7 van een verbrede doelenboom, en hoe is die boom "geworteld"? Juist door VISIE. Jammer dat we dan de vorige vergadering daar nogal op hebben moeten hameren tijdens de energienota waarin we die visie node miste.

Daarom de eerste vraag. Mogen we het college vanaf nu er aan houden dat beleidsnota's gestart worden vanuit een visie?

Dat is ook handig in het werk van onder af want dan heb je een basis om met de bewoners te vertrekken.

Programma 1 krachtige dorpen.

Tevreden wordt geconstateerd dat er een netwerk van burgerinitiatieven is ontstaan we hopen dat zij de kans krijgen om vanuit hun ervaring ook van onderop bij te dragen aan beleidsontwikkeling zeker op het gebied van de omvorming van het sociaal domein.

Geschreven wordt dat het subsidie stelsel wordt vernieuwd.

Maar dat is een nogal vage omschrijving. Van onderop wordt min of meer geborgd door participatie van de gebruikers maar wij willen er toch een kader bijplaatsen het subsidiegeld komt alleen ten goede aan inwoners van Roerdalen.

Met het afronden van het accommodatie beleid wordt ook duidelijk welke accommodaties overblijven en welke verenigingen die accommodaties beheren.

Op dat gebied zijn we nog steeds in afwachting van een toezegging dat die verenigingen geholpen kunnen worden middels b.v. collectieve energie inkoop en verzekeringspakketten.

Volgens ons stamt die toezegging nog uit de vorige raadsperiode, wanneer wordt deze toezegging geëffectueerd?

Ook voorzitter verbaast het ons dat de vier basisscholen geen gebruik hebben gemaakt van grensoverschrijdend leren. Heeft de gemeente hier extra in bijgedragen? Waarom niet het geld bij de provincie opgehaald zijn de vragen?

Programma 2 Participatie ondersteuning en zorg.

De actie verbeteren dienstverlening MER. Daar zijn we al meer dan 10 jaar mee bezig en zeker daar waar het in relatie met bewoners gaat lijkt het ons dat hier het zonder meer VAN ONDER OP moet.

Dus de vraag hoe gaan de burgers hier participeren bij dit actie punt? Ook over actiepunt 3 de Mer stellen we dezelfde vraag.

Voorzitter het blijft raar, dat we het hier over participatie hebben terwijl we net de cliëntenraad hebben opgedoekt, dat blijft voor Ons Roerdalen een tegenstelling die onverteerbaar is.

Bij het armoedebeleid daar willen we toch nadrukkelijk ook maar eens de pensioenproblematiek naar voren brengen. Terwijl er 1600 miljard in de pensioenpotten zit moet er gekort worden en komen zeker mensen met een klein pensioentje dicht bij de armoedegrens terecht.

De gemeentes en de VNG hoor je hier niet over terwijl het toch direct onze inwoners van boven de 67 jaar raakt, en het ook een stevige impact heeft op de lokale middenstand. Als 10 jaar geen indexatie tast de koopkracht behoorlijk aan Gaat U in VNG verband actie ondernemen om de koopkracht van gepensioneerde te behouden is dan ook de vraag?

De nota seniorenbeleid die midden 2019 zou worden gepresenteerd hebben we nog steeds niet gezien.

Programma 3 Veilige dorpen.

Verkeersveiligheid

Als bewoners vragen of er gecontroleerd wordt in hun straat op het overschrijden van de toegestane snelheid, dan zijn de redenen voor de politie omdat vooral NIET te doen legio. Wanneer komt het eens zover dat op vraag van de burgers gecontroleerd gaat worden? Dat is ook VAN ONDER OP maar de animo, vergaat de mensen om nog iets aan de veiligheid van hun straat of wijk te doen, als men alleen maar tegenwerking en niet luisteren ervaart

Programma 4 Economie Toerisme cultuur en Duurzaamheid.

Elfenmeer

Bij het begin van de start van de onderhandelingen Elfenmeer is door de raad een krediet vastgesteld van 350.000 voor de kosten van het beheer, Juridische kosten en overdracht van het park. In december kunnen we een voorstel vanuit het college tegemoet zien en wij verwachten dan ook dat het park in 2020 overgedragen gaat worden of in erfpacht of via verkoop.

Dit bedrag is of zal uit de algemene reserves gehaald en het bedrag kan bij verkoop terug vloeien naar de algemene reserves. Dat nu het overschot van het log in de algemene reserves gestort worden kunnen we ons vinden. Maar niet als specifieke dekking voor de kosten Elfenmeer. Als blijkt dat er meer kosten gemaakt gaan worden dan de 350.000 dan zal het college terug moeten komen met een onderbouwde aanvraag voor meer geld

Voorzitter we hebben nog een park Landdal /Posterbos in Posterholt.

Maar de fietspaden er naar toe zijn erbarmelijk en aangezien ze nergens zijn opgenomen in de meerjarenplanning, hier een oproep om ze spoedig aan te pakken. Verloedering treed snel op en laat de gemeente niet de oorzaak zijn van de verloedering van dit recreatiepark

Bevorderen bedrijvigheid

Regelmatig komen we de "gouden driehoek" tegen wat in een zin wordt genoemd met de Meinweg Maar hoe moet het nu verder na de stikstof uitspraak en de daarop aangekondigde maatregelen aangaande de stikstof heeft het college hierover al een mening?

Duurzaamheid.

Met het actie programma Duurzame energie is er een begin gemaakt. Onderdeel van dit programma zijn o.a. laadpalen voor elektrische auto's . Dit gaat veel verder dan in iedere kern een laadpaal zetten zoals gesuggereerd werd in de raadsvergadering. Als de elektrische auto op mars gaat maken, dan zullen er in de toekomst, zoals we uit onderzoeken hebben vernomen een kleine 10.000 elektrische auto's van burgers in onze gemeente rijden. Deze moeten opgeladen worden. Veel mensen kunnen een voorziening aan hun huis, op eigen terrein realiseren. Maar op veel plaatsen is dit niet mogelijk. Ook de toeristen in onze gemeente zullen hun auto op willen laden. Voor deze laadpalen moeten we plaats inruimen in onze omgevingsvisie. Deze palen zullen voor iedereen makkelijk toegankelijk moeten zijn en passen in straatbeeld. Ook belangrijk is dat de elektrische infrastructuur toereikend moet zijn is er al overleg geweest met Enexis om tot afspraken te komen .

Over het alternatief Waterstof voor vervoer lezen we niets terwijl de automobiel industrie daar wel nadrukkelijk op anticipeert. Ook voor ons wagenpark kan het een toekomst beeld zijn zeker in samenwerking met de regio.

Gaat u dit oppakken al dan niet in samenwerking met de regio?

Het actieprogramma duurzame energie is een ad hoc begin. Energie is maar een onderdeel van duurzaamheid dat werd ons door de energie coöperatie nog eens duidelijk gemaakt. Wij vinden dat er een duurzaamheids beleid moet komen dat straks in de diverse andere beleidsplannen moet landen. Als voorbeeld de omgevingsvisie het afval enz. Het beleid in ons gemeente maken we van onderop. De opgave die in het regionaal beleid voor ons liggen kunnen daar dan ingepast worden.

In de begroting noemt u het inzetten van gronden voor duurzame energie. Maar zal er niet eerst een beleid moeten komen. Waar dit willen doen? Willen we eerst onze daken volleggen en dan mogelijk op gronden maar op welke plaatsen. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden. Wij kunnen moeilijk eigenaren van grond verbieden om gronden in te zetten voor zonnecollectoren als wij dit als gemeente wel doen met het argument we moeten inkomsten genereren . Hetzelfde geldt voor zendmasten. Maak beleid zodat het voor iedereen duidelijk is.

Programma 5 Woonomgeving.

Woningbouw

Behoeftte aan transformatie van de bestaande woningmarkt. De aandacht gaat uit naar het bewust worden van onze inwoners dat ze langer zelfstandig thuis kunnen wonen door het communiceren en stimuleren om woningen levensbestendiger en energiezuinig te maken. Veel van onze oudere inwoners zijn zich hier al van bewust en zijn op zoek naar een woning die meer op hun veranderde behoefte aansluit. Maar kleinere koopwoningen, met minder tuin zijn en er onze gemeente weinig en vaak komen ze voor de huurwoningen die wel geschikt zijn niet in aanmerking omdat deze gaan naar mensen buiten onze regio door de vrije inschrijving die de woningbouwvereniging hanteert. Dit belemmert de doorstroming. Juist het vrijkomen van deze woningen is een kans voor starters. Juist die starters kunnen er voor zorgen dat er minder krimp en vergrijzing in onze gemeente komt en daardoor de leefbaarheid minder in gevaar komt met betrekking tot scholen verenigingen enz. Veel van onze jeugdige inwoners betrekken noodgedwongen een woning in Roermond omdat er in onze gemeente geen woningaanbod is voor hen.

Geef ruimte in bestemmingsplannen om kleiner te bouwen. Wij hebben al een aantal jaren aandacht gevraagd voor Tiny houses . Deze vorm van wonen wordt door steeds meer mensen omarmt.

Ook is belangrijk dat we aandacht besteden aan de woonwag en locaties zeker nu de wet is veranderd en er waarschijnlijk weer meer behoefte aan ontstaat. Hoe participeren hier van onderop de woonwag en bewoners?

De herontwikkeling van vrijkomende gronden en zogenaamde rotte plekken kunnen we ondersteunen. Maak het initiatiefnemers toegankelijker om juist hier nieuwe woonplekken te realiseren.

De inbreiding die de laatste jaren heeft plaats gevonden heeft nu wel zijn top bereikt. Hele straten veranderen in een steenmassa. Wij zijn nog altijd een plattelands gemeente en geen stad. Voor ons is inbreiding dan ook geen optie meer.

Programma 6 mobiliteit infrastructuur en openbaar groen.

Als iets van onderop wordt gerealiseerd is het ook belangrijk dat je als gemeentelijke organisatie je afspraken nakomt. Dit is volgens ons rondom het aanpassen van de parkeerplaats voor natuurbegraafplaats niet echt gelukt al enkele malen hebben de bewoners zich moeten melden en de volgende melding komt er aan immers er was afgesproken dat de straten nadat de waterleiding was vernieuwt opnieuw geasfalteerd zouden worden. Dat zou in 2020 aangepakt gaan worden.

Nu lezen we dat pas in 2022 met de voorbereidingen wordt begonnen, op die wijze behoudt je niet het vertrouwen van de burgers. Onze: vraag wat is de reden van deze vertraging?

In het kader van groenbeheer lezen we dat de biodiversiteit hersteld gaat worden en akkerranden gaat u daarvoor te gebruiken. Ons Roerdalen waarschuwt er voor daar geen kruiden en/of bloemen te gebruiken die schadelijk zijn voor dieren

Recent hebben esdoornpullen en Jacobs kruid de nodige dode paarden op hun geweten. Daarom de vraag wie controleerde dat de gebruikte zaden niet giftig zijn?

Programma 7 Bestuur organisatie en dienstverlening.

Voorzitter we kunnen niet genoeg krijgen van punten als: verbeteren werkprocessen en digitale dienstverlening alhoewel ooit zal het toch eens op moeten houden dan wordt men geacht ook iets te beheersen.

Maar als we toch weer aan de gang gaan hoe betreft U de burger erbij ?
Het moet nogmaals gezegd VAN ONDER OP KOMEN ook hier.

Programma 8 Algemene Middelen.

Reserves.

Wij hebben het rendement op de investeringen van de Essent gelden nodig gehad om de vorige jaren onze begroting sluitend te maken en dat zal in de toekomst ook zo zijn. De rendementen zullen we missen. In de begroting lezen we dat u de vrijvallende middelen gaat gebruiken om te investeren en indien nodig nieuwe lening hiervoor nieuwe leningen af te sluiten. Als u bedoeld dat u nieuwe leningen gaat afsluiten om te investeren dan staan wij hier niet achter. De rente is op dit moment wel erg laat maar er zal een herziening van het rentepercentage komen en leningen zullen ooit terug betaald moeten worden. Als u bedoeld dat u de huidige langlopende leningen verlengd dan kunnen we ons hierin vinden.

Ook kunnen we niet achter uw voorstel staan om de reserve beleggingen op te heffen en deze als "vrij" inzetbaar als dekkingsmiddel te benoemen.

Wij moeten nu al de belasting en heffingen voor onze burgers verhogen, omdat onze inkomsten hoger zijn dan onze uitgaven. Door het schatkist bankieren en het vrijvallen van de investeringen neemt het rendement van de "Essent Gelden" af tot nihil. Wij kunnen instemmen met het opheffen van deze reserves maar willen deze gelden opnieuw te reserveren voor investeringen en daar voorwaarden te verbinden met betrekking tot rendement en welk soort investeringen.

Legeskosten

Wij hebben het vorig jaar al aangedrongen om de legeskosten kostendekkend te maken. De gemeente mag winstgevende en verliesgevende kosten tegen elkaar wegstrepen zolang in totaal de opbrengsten niet hoger zijn dan de gemaakte kosten. Aan die norm is voldaan concludeert de rekenkamer. Maar het is aan de raad om de keuze te maken of hij de kosten zoveel mogelijk laat betalen of dat iedereen voor een deel meebetaald via de algemene middelen. Wij vinden nog steeds dat "de gebruiker" betaald. Daarom willen we nogmaals aandringen op het kostend maken van de legeskosten.

Zo blijven ook ons fluctuaties in de baten en lasten voor het afgeven van omgevingsvergunningen bespaard. Minder omgevingsvergunningen leidt tot minder baten maar ook minder lasten.

Bij de vorige begrotingen hebben we aangegeven dat wij voor afschaffing van de hondenbelasting zijn, omdat deze belasting in de algemene middelen verdwijnt. Als deze niet afgeschaft wordt dan hadden wij graag gezien dat een deel van deze belasting terug vloeit in voorzieningen voor deze groep. De initiatief groep Roerdalen voor honden heeft een klein succesje geboekt door afvalbakken. Maar het andere initiatief om in iedere kern een losloopgebieden voor honden te realiseren komt maar niet van de grond. Het losloopgebied in Melick is gerealiseerd mede door particulieren maar op gemeentegronden wil het maar niet lukken.

Ook de reiniging en afvalstoffenheffing gaat omhoog. Dit komt voornamelijk door de kosten die het rijk heeft verhoogd voor het verwerken van restafval. Verder heeft het rijk ons opgelegd om de

hoeveelheid restafval per persoon per jaar omlaag te brengen. Het streven is 100kg per persoon in 2020 en in 2023 30 kg om uiteindelijk in 2050 uit te komen op nul kg.

Wij hebben nog een lange weg te gaan want onze inwoners produceren meer dan 150kg restafval per persoon per jaar. Nu is het zaak om onze inwoners te doordringen van de noodzaak om minder restafval te produceren en dit kan door nog beter te scheiden. Uit een onderzoek is gebleken dat in de bak van het restafval meer dan 37% gft afval in zit. Als we door goed communiceren, onze inwoners zover kunnen krijgen, om gft in de groene bak in plaats van in de zwarte bak te doen, dan kunnen we de 100 kg restafval per persoon halen en daarnaast kan het afvalstoffentarief een heel stuk omlaag. Dan kunnen we verder gaan om nog meer te scheiden en dit ook te faciliteren zodat wij in 2030 de 30kg restafval kunnen halen.

Dan de OZB belasting die dit jaar weer verhoogd gaat worden. Wij hebben het al vaker gezegd. Financiële tekorten moeten worden opgevangen door intern te bezuinigen. Onze inwoners kunnen als zij hun huishoudboekje niet op orde hebben ook nergens een beroep op doen. Wij gaan dan ook niet akkoord met de 2% verhoging die u voorstelt.